

Fyri ikki so nógvum árum síðani var fiska- aling í Føroyum hildin vera veruleikafjar

Útlendingar um føroyskan alifisk:

- Jeg har aldrig i mit liv set så feite lakseunger
- Man har nogen fantastisk fine fisk her med international standard
- Regnbueørred fra Færøerne — en fantastisk fisk — verdens bedste ørredkød

Frágreiðing frá ferð til «dambrúk» í Danmark og Noregi og nøkur orð um

møguleikarnar fyri hesi vinnu í Føroyum kom frá Fiskirannsóknarstovuni í 1965.

Bert ein av teimum mongu, sum fingi hesa frágreiðing, sá tá møguleikar í hesi vinnu í Føroyum, og var tað Júst í Túni. Fyrstu rognini komu úr Danmark longu í 1966 og Júst fór undir sílaaling í 1967, stuðlaður av Fiskirannsóknarstovuni.

Ikki gekk tó alt sum ætlað, og í 1973 gav landsstýrið Fiskirannsóknarstovuni ábyrgdina av at reka p/f Fiskaaling fram yvir. Tveir kostir vóru nú í at velja:

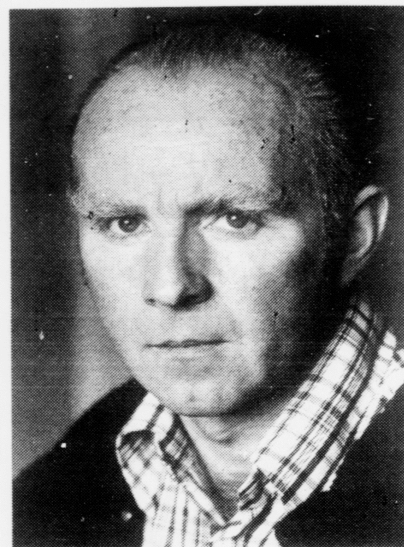
1) At gera eina veruliga

Byggingin í Sundalagnum hevur verið stóra alistein hjá Fiskaaling. Hiðani verður nógvur fiskur seldur til m.a. Irma

	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
1. Selt fyri kr. (netto)	159.395	420.122	1.285.972	1.116.913	1.214.431	1.409.585	1.779.020
2. Selt, kg	12.362	39.150	82.084	66.091	68.758	72.539	82.788
3. Eftir á goymslu, fryst	15.000	0	13.000	35.810	40.000	4.710	20.000
4. Framleitt, sløgt, kg	27.362	24.150	95.084	88.901	72.948	33.010	98.078
5. Framleiðsla, rund vekt (sløgt: 85% av rund)	32,19 t	28,41 t	111,86 t	102,80 t	85,80 t	38,80 t	115,385 t
6. Virking & pakking + leiga av frystihúsi (+ promitionst.)	56.144	153.519	307.559	319.114	290.756	188.111	447.014
Pr. kg. framleitt, rund vekt	1,74	5,40	2,70	3,10	3,39	4,85	3,87
7. Netto seluprisur pr. kg. sløgt	8,50	10,75	15,65	16,90	17,65	19,42	21,49
8. Netto seluprisur pr. kg. rund vekt	7,23	9,14	13,30	14,37	15,00	16,50	18,27
9. Avreiðingarprisur úr hyljunum, rund vekt	5,49	3,74	10,60	11,27	11,61	11,65	14,40
10. Donsk portiónssil					12,75	13,50	14,50
11. Norskur »minstepris, rund vekt levert ved not«, roknað til føroyskan pening (sil upp til 2 kg)					13,12*	14,50*	16,80*
12. Sil flutt úr Skálabotni á Oyrbakka					27 tons 210.000 stk.	13 tons 99.000 stk.	8,6 tons 72.000 gtk.
13. Sil latin til alarar							10,4 tons

* Roknað er við kurs 105 í 1978 og 1979 og 112 í 1980.

Andreas Reinert, leiðari á royndarstöðini Fiskaaling skrivar:

royndarstöð við fleiri smærri eindum at gera royndir í, uttan fyrst og fremst at hugsa um kostnaðin av hesum í fyrsta umfari.

2) At reka støðirnar viðari sum vanligar vinnuligar støðir, at vita um grundarlag fyri hesum í Føroyum. Yvirhøvur var hetta evni av føroyingum tá hildið at vera rættuliga veruleikafjart, og vit mettu tí vera órealistiskt at rokna við at fáa figging til veruliga royndarstöð til fisk. (Samanber royndarstöð og skúla til landbúnaðin).

Landsstýrið mælti eisini til, at støðirnar væru útbygdar soleiðis, at framleiðslan av silum til marknaðin kundi fáast upp á eini 100 tons um árið.

Framleiðslan av silum

Í 1974 og 75 varð útbyggt við hesum fyri eygað, og soleiðis, at vit eisini kundu lata smásil til alarar, um onkur fór undir at ala í sjógv. Í 1976 framleiddi p/f Fiskaaling 112 tons av silum á Oyrbakka. Gongdin hesi árin frá 1974 til og við 1980 sæst á talvu 1.

1. regla visur, at seluvirði av frystum og isaðum silum er meira enn tiggjufaldað frá 1974 til 1980, (hetta er nettoprisur, farmagjaldið er drigið frá).

5. regla visur, at framleiðslan av silum roknað um til runda vekt frá 1976 til 1980 hevur vígað um tey 100 tonsini (hetta tal broytist alt eftir, hvussu nógv, ið gongur eftir livandi um ársskiftið).

Reglurnar 7-10 siga nak-

að um prisin, sum vit hava fingið fyri hesa framleiðslu. 7. regla visur, hvat vit hava fingið pr. kg. í meðal (tá farmagjaldið er drigið frá), men fyri at kunna sammeta við prisin, sum danir og norðmenn fáa fyri sil, havi eg á reglu 9 roknað prisin um til avreiðingarpris úr hyljunum, rund vekt.

Niðri undir á reglu 11 er tilsvandi norskur »minstepris rund vekt levert ved not« fyri somu stødd av silum og siggja vit, at vit seinastu 3 árin hava ligið millum 2 og 3 krónur undir norska minstepris. Her kann so leggjast afturat, at tað higartil hevur verið óhoyrt, at norðmenn hava selt góða framleiðslu fyri minsteprisin.

Eisini undanfarnu ár hava vit fingið væl minni fyri silini enn norðmenn. Sjálvt prisin á donskum portiónssilum (regla 10) hevur ligið omanfyri avreiðingarprisin fyri sil við byggingarnar á Oyrbakka.

»Verdens bedste ørredkød«

Er so nakað galið við góðskuni á silunum?

Fyri at sleppa undan at vera hildin reypa, fari eg at lata aðrar fáa orðið:

1) Um seluvørna, ið verður útlutt sigur John Price, kendi danski sjónleikarin (sum er ein annar Marius (Matur og Matgerð) í Hjemmet m.a. soleiðis: »Regnbueørred fra Færøerne er en pragtfuld fisk med sit faste koralrøde kød... De kan roligt spise verdens bedste ørredkød, som er produceret i dambrug så nær man kan komme